

**JANUSZ PARCHIMOWICZ
TOMASZ BORKOWSKI**

**KATALOG
BANKNOTÓW
POLSKICH
I Z POLSKĄ
ZWIĄZANYCH**

Janusz Parchimowicz
Tomasz Borkowski

**KATALOG
BANKNOTÓW
POLSKICH
I Z POLSKĄ
ZWIĄZANYCH**

WYDANIE II

WYDAWNICTWO
NEFRYT

SZCZECIN 1997

Redaktor wydania: Janusz Parchimowicz
Korekta: Jolanta Babiarz
Tomasz Borkowski
Projekt okładki: Janusz Parchimowicz

Konsultanci: Michał Gaczyński - Łódź
Adam Kowalski - Szczecin
Wolfgang Mehlhausen - Berlin
Ryszard Ukielski - Szczecin

© Copyright by Janusz Parchimowicz,
Szczecin 1997

Wydawnictwo NEFRYT
ul. H. Wrońskiego 17
71 - 302 Szczecin
tel. (091) 48 - 721 - 44

Wydanie II

Skład: Wydawnictwo NEFRYT

Druk i oprawa:

Szczecińskie Zakłady Graficzne S.A.
Szczecin, al. Wojska Polskiego 128

ISBN 83-905709-8-X

SŁOWO WSTĘPNE

Oddajemy do rąk kolekcjonerów wznowienie "Katalogu banknotów polskich". Dokonałiśmy w nim szeregu zmian i poprawek, będących wynikiem pracy, przemyśleń i konsultacji, jakie prowadziliśmy przez kilka lat, które upłynęły od pierwszego wydania.

Katalog obejmuje wszystkie banknoty polskie i z Polską związane, umieszczone w jednym tomie. Zmieniliśmy układ katalogu na taki, który wydaje się bardziej logiczny przy zbiorczym wydaniu. Dokonałiśmy również zmiany numeracji banknotów - obecnie jest to numeracja kolejna, numery nie powtarzają się w poszczególnych rozdziałach, tak jak to było poprzednio.

Wycena banknotów oparta została na obserwacjach rynku, giełd, aukcji i konsultacjach z kolekcjonerami. Podane ceny nie mają charakteru cen oficjalnych. Ceny podane zostały w złotych polskich, przy kursie złotówki ok. 3zł = 1\$.

W katalogu umieściliśmy rozdział zawierający emisje nie wprowadzone do obiegu. Rozdziału tego nie można jednak traktować jako zamkniętego i skończonego. Różne osoby, na różnych etapach naszej najnowszej historii, na różnych dziwnych zasadach, miały dostęp do próbných banknotów. Obecnie co jakiś czas wyplýwa "coś nowego". Nie można uzyskać miarodajnych, oficjalnych informacji. Postanowiliśmy pokazać banknoty, które są w miarę udokumentowane, często jednak informacje o nich są niepełne, a przy tym pochodzą z wielu najprzeróżniejszych źródeł.

Dziękujemy wszystkim, którzy pomogli nam w pracy nad Katalogiem, a w szczególności Warszawskiemu Centrum Numizmatycznemu za udostępnienie wielu cennych materiałów.

Jednocześnie w dalszym ciągu prosimy zainteresowanych o konstruktywne uwagi dotyczące naszego opracowania.

Jacek Rudniak

T. Baranowski

PRZEWODNIK PO KATALOGU

UKŁAD KATALOGU

- Katalog zawiera wszystkie banknoty polskie i emitowane dla Ziemi Polskich podzielone na rozdziały:
 - bilety skarbowe Insurekcji Kościuszkowskiej,
 - bilety kasowe Księstwa Warszawskiego,
 - banknoty Królestwa Polskiego,
 - banknoty niemieckich władz okupacyjnych okresu I Wojny Światowej
 - banknoty Rzeczypospolitej Polskiej 1919 - 1939
 - banknoty Wolnego Miasta Gdańska
 - banknoty niemieckich władz okupacyjnych okresu II Wojny Światowej,
 - banknoty Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
 - banknoty Rzeczypospolitej Polskiej od 1990,
 - emisje nie wprowadzone do obiegu,

- Banknoty pokazane są obustronnie (awers i rewers). Fotografie zostały pomniejszone do formatu wynikającego z układu strony. Niestety, w jednym przypadku nie udało się zdobyć oryginału ani fotografii banknotu i banknot ten przedstawiony jest tylko w formie opisowej. Rzeczywiste wymiary banknotu podano między fotografią awersu i rewersu. Wymiary banknotu podane zostały bez tolerancji, są to wymiary zbliżone do formatu bankowego. Wszelkie spotykane "odmiany" wymiarowe są najprawdopodobniej wynikiem obcinania lub rozprasowywania banknotu, stąd nie zostały wzięte pod uwagę.

- Numeracja banknotów jest kolejna, od numeru 1, dla banknotów nie wprowadzonych do obiegu numer poprzedzono literą N.

- Banknoty ułożone zostały nominalowo, ze wzrastającymi nominalami w obrębie danego rozdziału.

- Odmiany banknotów opisane zostały w tabeli poprzez określenie emisji (data), serii (sposób opisanie serii) i numeru (ilość cyfr). Do opisu szczególnych przypadków zastosowano odnośniki opisane pod tabelką.

- W przypadku banknotów zbieranych przez kolekcjonerów w zależności od różnych podpisów (Królestwo Polskie, Księstwo Warszawskie), podpisy te pokazane zostały w oddzielnych tabelach, w których przewidziano również rubrykę na zaznaczenie posiadania danego banknotu.
- Przy opisywaniu serii przyjęto oznaczać:
 - znakiem X dużą, drukowaną literę alfabetu
 - występowanie w tym opisie innych znaków np. A, B, II, S, kropek, przecinków itp. oznacza, że na banknotach występują one dokładnie w takiej formie (np. oznaczenie 5 - 7 cyfr oznacza, że na banknotach tego typu może wystąpić numeracja 5 cyfrowa, 6 cyfrowa lub 7 cyfrowa).
- Ceny banknotów podane zostały w złotych polskich dla trzech stanów zachowania. W zależności od banknotu mogą to być stany I(cena I), II(cena II) i III(cena III), lub II(cena II), III(cena III) i IV(cena IV). Ustalenie ceny dla banknotów pomiędzy tymi stanami, jak i poza nimi pozostawiamy kolekcjonerom, w oparciu o ceny podane przez nas.
- Definicje stanów zachowania banknotów podane zostały w Słowniczku Podstawowych Pojęć.

OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW I ZNAKÓW

c.a.	- cena amatorska
X	- duża litera alfabetu
w.n.	- wartość nominalu
cena I	- cena banknotu w stanie I
cena II	- cena banknotu w stanie II
cena III	- cena banknotu w stanie III
cena IV	- cena banknotu w stanie IV

